

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/82/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112222111
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4112222111.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, ul. Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, ul. Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: D. E., bytom C. X, W. E., o zaplatenie 3652,02 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 26. septembra 2017, č. k. 19C/254/2015-118, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku o zamietnutí zvyšku žaloby a výroku o náhrade trov konania z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra (súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, ďalej len "OSP", účinný do 30.6.2016, od 1.7.2016 ako súd prvej inštancie v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len "CSP") rozsudkom zo dňa 26.9.2017, č. k. 19C/254/2015-118 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 785,73 eura s 9% úrokom z omeškania ročne od 6.7.2012 do zaplatenia a vo zvyšku žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovaný nemá právo na ich náhradu.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 497 zák. č. 513/1992 Zb. Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 2, 3 § 53 ods. 1 - 4, § 54 ods. 1, 2, § 524 ods. 1, 2, § 121, § 39 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, § 1 písm. a/, § 2 písm. a/, b/, § 3, § 4 ods. 1, § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z., § 5b, zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, § 255 ods. 2 zák. č. 160/2015 Z.z., Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Súd prvej inštancie uviedol, že ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje (procesný) postup orgánu rozhodujúceho o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy (ktorým je aj súd), má teda charakter procesnoprávny a to bez ohľadu na to, že je obsiahnuté v hmotnoprávnom predpise. Táto norma neobsahuje žiadne prechodné ustanovenia o časovej pôsobnosti novely, ktorá ju zaviedla, musí platiť pravidlo jej okamžitej aplikovateľnosti.

4. Ustanovenie § 5b zákona č. 205/2007 Z. z. (na základe novely vykonanej zákonom č. 102/2014 Z. z. účinnou od 01.05.2014), je oprávnený (a zároveň povinný) prihliadať aj bez návrhu na premlčanie nároku, keďže v danom prípade platí nepravá retroaktivita, t.j. od účinnosti novej právnej normy sa riadia i právne vzťahy, ktoré vznikli aj podľa predchádzajúcej právnej normy. Na základe vyššie uvedeného preto podľa názoru súdu v prejednávanej veci otázku dĺžky premlčacej lehoty bolo potrebné posúdiť ex offo podľa ustanovení Občianskeho zákonníka.

5. Na základe zmluvy o úvere poskytol právny predchodca žalobcu žalovanému úver vo výške 100.000,- Sk = 3319,39 eur zo dňa 27.7.2007 č. zmluvy XXXXXXXXXXX, ktorý podľa zmluvy mal splatiť v 72.

splátkach po 2152,- Sk k 27. dňu v mesiaci, s RPMN 15,11 % so splatnosťou prvej splátky 27.8.2007. Z predmetného úveru zaplatil žalovaný celkove sumu 1394,20 eura. V zmluve ani v zmluvných podmienkach sa neuvádza údaj o zmluvnej pokute.

6. Priznal žalobcovi iba nepremiľčané splátky spolu vo výške 785,73 eura od 6.7.2009 do 4.3.2013, kedy mala byť konečná splatnosť úveru, pričom súd vypočítal sumu, ktorú bol povinný zaplatiť žalovaný ako rozdiel poskytnutého úveru vo výške 3319,35 eura mínus suma zaplatená 1394,20 eura, keďže súd považoval úver za bezúročný a bez poplatkov a túto sumu súd rozpočítal s tým, že by ju bol povinný zaplatiť v 46-tich mesačných splátkach od mája 2007, avšak vzhľadom na premiľčanie nároku žalobcu, pri 3-ročnej premiľčacej lehote sú dôvodné iba splátky od 6.7.2010 až máj 2011, teda 11 splátok po 71,43 = 785,73 eura.

7. Súd vychádzal z toho, že pri počte splátok by bol žalovaný platil splátku po 46,10 eura a nie splátku, ako bola uvedená v zmluve 71,63 eura. Teda nepremiľčané sú splátky od júna 2010 do mája 2011, kedy bol predmetný úver pri splátke 46,10 splatený, k čomu súd dospel tak, že vypočítal sumu, ktorú by mal zaplatiť vo výške 1.925,15 eura. Vo zvyšku preto žalobu zamietol a zároveň priznal žalobcovi aj úrok z omeškania od 6.7.2012, teda od podania žaloby.

8. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP a žalovanému nepriznal náhradu trov konania, pretože mu žiadne nevznikli.

9. Proti tomuto rozsudku (v zamietajúcej časti o 2866,29 eura s príslušenstvom) podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca žiadajúc odvolací súd, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe v celom rozsahu, resp. v zmysle § 389 ods. 1 CSP ho zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Podľa jeho názoru, rozhodnutie súdu je nepreskúmateľné pre nedostatočné odôvodnenie veci, keďže žalobca nevie z obsahu odôvodnenia určiť, na základe čoho súd priznal žalobcovi len sumu splátok od 06.07.2010 až máj 2011, teda 11 splátok. Vzhľadom na to žalobca nevie voči rozhodnutiu súdu náležite skutkovo a právne argumentovať, keďže rozsudok neobsahuje relevantné odôvodnenie a javí sa ako zmätočný. Zároveň má žalobca za to, že rozhodnutie súdu v samotnom závere postráda matematickú logiku, resp. žalobcovi predmetný výpočet nie je zrejmy.

10. Súd bral do úvahy len poskytnutú sumu úveru vo výške 100.000,- Sk a nezaoberal sa príslušenstvom pohľadávky.

11. Poznamenal, že žaloba bola podaná dňa 06.07.2012, nepremiľčané sú splátky ku dňu podania žaloby, teda splátky splatné od 27.07.2009 do 27.07.2013, t. j. 49 splátok, preto súd mal žalobcovi priznať 49 splátok a nie 11 splátok ako určil.

12. Rovnako v prípade, ak chcel súd priznať len istinu splátky, po správnosti mal postupovať tak, že nakoľko bol žalovanému poskytnutý úver v sume 100.000,- Sk (3.319,39 eura), ktorý mal uhradiť v 72 splátkach, potom čistá istina splátky je 46,10 eura (3.319,39 eura : 72). Keďže v zmysle vyššie uvedeného bolo nepremiľčaných 49 splátok, ku dňu podania žaloby nebola premiľčaná suma 2.258,90 eura (49 splátok x 46,10 eura).

13. Žalovaný uhradil sumu 1.394,20 eura, teda z poskytnutej sumy úveru zostala neuhradená suma 1.925,19 eura (3.319,39 - 1.394,20 eura). Keďže ide o nižšiu sumu, ako je suma nepremiľčaných splátok, mal súd žalobcovi priznať túto sumu. Žalobca zastával názor, že mu vznikol nárok minimálne na sumu nepremiľčaných neuhradených splátok, resp. istiny splátok, ktorá je 1.925,19 eura.

14. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

15. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal rozsudok v napadnutej časti, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP v spojení s § 391 ods. 1 CSP je potrebné v časti výroku o zamietnutí zvyšku žaloby a závislého výroku o náhrade

trov konania (§ 379 písm. a/ CSP) zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

16. S účinnosťou od 01. 07. 2016, prijatím zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, došlo v súlade s § 473 CSP k zrušeniu zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikovateľnosti procesnoprávných noriem, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to aj na konania začaté pred dňom účinnosti CSP s ustanovenými výnimkami z tohto základného pravidla.

17.1. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

17.2. Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

17.3. Podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

17.4. Podľa § 391 ods. 1 CSP, k odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

17.5. Podľa § 379 CSP, odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak a) od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý, b) ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov, c) určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

17.6. Podľa § 380 ods. 1 CSP, odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

18. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak súd posúdil vec podľa normy, ktorá na daný skutkový stav nedopadá, alebo právnu normu síce určil správne, avšak nesprávne ju interpretoval, alebo ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

19. Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 389 ods. 1 CSP, odvolací súd skúmal, či konanie v predmetnej veci takouto vadou netrpí s tým, že takúto vadu odvolací súd nezistil.

20. Odvolací súd preskúmaním odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie dospel k záveru, že súd prvej inštancie nesprávne vec právne posúdil tým, že neaplikoval správnu právnu normu, pretože ju nesprávne aplikoval (považoval za ústavne súladnú) a tak ju aj interpretoval.

21. Konštatuje, že súd prvej inštancie založil odôvodnenie napadnutého zamietajúceho rozsudku na aplikácii ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktoré ustanovovalo, že „orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania, alebo na inú zákonnú prekážku, alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával“ (ďalej len sporné ustanovenie).

22. Z verejne dostupných informácií prezentovaných na oficiálnej internetovej stránke Ústavného súdu Slovenskej republiky odvolací súd zistil, že dňa 7. februára 2018 (po vyhlásení napadnutého rozsudku) Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že „Ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení

neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky“ (ďalej len nález o nesúlade § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. s čl. 46 ústavy).

23. Materiálny právny štát (čl. 1 ods. 1 ústavy) je postavený okrem iného na dôvere občanov v právo a právny poriadok. Podmienkou takej dôvery je stabilita právneho poriadku a dostatočná miera právnej istoty občanov. Stabilita právneho poriadku a právna istota je ovplyvňovaná nielen legislatívnou činnosťou štátu (tvorbou práva), ale tiež činnosťou štátnych orgánov aplikujúcich právo, lebo najskôr aplikáciou a interpretáciou právnej normy sa vytvára vo verejnosti vedomie toho, čo je a čo nie je právom (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 665/2013-8 zo dňa 6. novembra 2013).

24. Pokiaľ existuje v Zbierke zákonov zverejnený nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa zo 7. februára 2018 sp.zn. PL. ÚS 11/2016 (271/2018 Z.z.) o nesúlade § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. s čl. 46 ústavy, odvolací súd v podmienkach materiálneho právneho štátu je povinný rozhodovať o odvolaní žalobcu v tejto veci tak, že je povinný prihliadnuť na ústavným súdom konštatovaný nesúlad s dôsledkom, že na ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. je potrebné nahliadať ako na ustanovenie ústavne nesúladné, na základe ktorého nebolo možné súdom prvej inštancie vystavať argumentáciu o nedôvodnosti časti žaloby žalobcu.

25. Ústava SR a zákon o ústavnom súde nemajú výslovné ustanovenia o hmotnoprávných účinkoch nálezu o nesúlade vydaného pred právoplatným skončením konania, treba dôjsť k jednoznačnému záveru, že v týchto veciach nastávajú hmotnoprávne účinky pre všetkých účastníkov konania ex tunc. Ak sa totiž tieto účinky prejavujú ex tunc vo veciach judikovaných právoplatne pred uverejnením nálezu, potom a fortiori musí tomu tak byť vo veciach neskončených právoplatne v momente uverejnenia nálezu o nesúlade. Opačný výklad je priamym popretím princípu zachovávanía ústavnosti a zároveň neprípustným absolutizovaním princípu právnej istoty“ (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky PLz. ÚS 1/06-4 zo dňa 11. októbra 2006).

26. Napriek skutočnosti, že súd prvej inštancie vychádzal pri jeho rozhodovaní v tejto veci z platného a účinného práva, vychádzal tiež z predpokladu ústavnosti sporného ustanovenia. Neskôr bola ústavná nesúladnosť ústavným súdom konštatovaná (deklarovaná), preto nebolo možné vystavať rozhodnutie súdu na ústavne nesúladnom ustanovení a to platí aj pre veci rozhodovaných súdom skôr. Uvedený nález ma teda účinky ex tunc.

27. Vzhľadom na uvedené odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie (hoci pôvodne s nesprávnym predpokladom ústavnosti sporného ustanovenia) nesprávne vec právne posúdil, pretože aplikoval ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z., ktoré nie je a nebolo v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, preto o také ustanovenie (právo) nemohol oprieť svoje závery o premlčaní práva žalobcu (ex offa).

28. Zároveň odvolací súd, prihliadajúc na odvolacie dôvody žalobcu konštatuje, že súd prvej inštancie v rozpore s ust. § 220 ods. 2 CSP odôvodnil svoje rozhodnutie v rozpore s požiadavkou presvedčivosti. Z obsahu odôvodnenia sa možno dozvedieť, že úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Chýba však náležité odôvodnenie dôvodov, ktoré súd k takému záveru viedli a chýba tiež právne posúdenie takého záveru. Neuviedol tiež, akými úvahami sa spravoval, keď uvedený záver konštatoval. Potom v plnom rozsahu nemožno uspokojivo napadnutý rozsudok podrobiť odvolacím prieskumom.

29. S poukazom na vyššie uvedené dôvody, odvolací súd prvoinštančný rozsudok v napadnutej časti podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). Súd prvej inštancie v ďalšom postupe prihliadajúc na skutkový stav vyhodnotí aktuálny stav účinného práva (v čase nového rozhodovania), vo veci rozhodne a rozsudok náležite v zmysle § 220 ods. 2 CSP odôvodní.

30. Súd prvej inštancie sa v ďalšom konaní bude riadiť sa právne záväzným názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

31. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).